

Malostranská rotunda svatého Václava

v Praze

Jarmila Čiháková
Martin Müller

Raně středověká rotunda sv. Václava je druhou z pražských a současně jednou z deseti českých pamětihodností, která získala prestižní mezinárodní ocenění Evropské unie pro kulturní dědictví – cenu European Heritage Awards / Europa Nostra Awards 2018. Právě o této stavbě vyšla v prosinci 2020 monografie, která vypráví příběh jedné z nejpozoruhodnějších pražských archeologických a architektonických památek, skryté v areálu historického jezuitského profesního domu ze 17. století, dnes budovy Matematicko-fyzikální fakulty Univerzity Karlovy na Malostranském náměstí. Torzo stavby dosud známé pouze ze středověkých legend a několika vyobrazení na starých vedutách bylo objeveno v roce 2004 při záchranném archeologickém výzkumu. Následovala dlouhá léta úsilí o zpřístupnění této jedinečné památky. Vzniku publikace předcházela dvouletá spoluúčast autorů na projektu financovaném z EHP a Norských fondů 2009–2014, řešeném v letech 2015–2016 Matematicko-fyzikální fakultou UK. Výsledky projektu byly rozšířeny do podoby předkládané monografie.

Přispěli: Michal Cihla, Petr Hadrava, Alexandra Kloužková, Mária Kolářová, Naďa Profantová, Zuzana Slížková, Olga Trojánková, Jaroslav Valečka, Jan Zavřel, Vladimír Žáček

První část knihy se věnuje torzu rotundy z poslední třetiny 11. století a unikátní keramické dlažbě, dochované z téže doby v poloze *in situ* na pěti procentech plochy podlahy lodi. Překvapivé zjištění, že pro zobrazení reliéfů na dlaždicích vyšehradského typu použil tvůrce geometrický postup, vedlo k dalším, zcela novým poznatkům o umění geometrie a geometrii v umění i architektuře.

Podkladem pro druhou polovinu knihy je detailně provedený a zpracovaný záchranný archeologický výzkum. Pod podlahou rotundy byly objeveny stopy po jejích dvou sakrálních předchůdcích. Pod nimi výzkum dokumentoval starší terény dokládající zdejší intenzivní osídlení od počátku 9. století a značnou dynamiku raně středověkého vývoje místa doprovázenou střídáním dřevěných konstrukcí.

Publikaci obohatily příspěvky specialistů k tématům vztahujícím se k raně středověkým technologiím a tvůrčím postupům či k otázkám sociálního postavení osob, které se ve sledovaném prostoru pohybovaly v 1. polovině 10. století, v době před vznikem prvního kostela. Jak je u archeologických výstupů obvyklé, text je doprovázen množstvím plánů, fotografií a kreseb, jež po zničení historických terénů nadále slouží jako jediný, i když nepřímý historický pramen pro rekonstrukci historického vývoje tohoto místa v centru tehdejšího města Praha.

Edice Archeologické Prameny k Dějinám Prahy / svazek 8

Vydal Národní památkový ústav, 2020
ISSN 1803-232X (APDP)
ISBN 978-80-87220-17-7